

РЕШЕНИЕ

№ 3009

гр. София, 04.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 06.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **11420** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал.6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

Образувано е по жалба от М. Х. Т., с адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез адв. М. П. Г. от САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 4, офис 26, срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/1963/29.11.2022 г. на директор на дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, с която е спряно изплащането на отпускнатата със Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/1963/28.04.2022 г. еднократна помощ за отглеждане на дете по чл. 8в ЗСПД.

В жалбата се поддържа, че незаконосъобразно е спряно изплащането на втората част от сумата по еднократната помощ за отглеждане на дете от майка студентка, учаща в редовна форма на обучение. Поддържа се становище за необоснованост и неправилност на заповедта, както и че същата не съответства на целта на закона.

В съдебно заседание и в депозирано писмено становище жалбоподателката, чрез процесуалния си представител, поддържа жалбата, като моли за отмяна на заповедта. Изтъква се, че М. Х. Т. е имала качеството студент по смисъла на чл. 6б, ал. 2 ЗВО към датата на подаване на заявлението за получаване на помощ и към датата на подаване на молбата за отпускане на втората част от сумата. Претендира се присъждане на разноски по делото, за които е представен списък.

Ответникът – Директор на дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, в съдебно заседание, проведено на 31.01.2023 г., заявява становище за неоснователност на

жалбата. В съдебното заседание, в което делото е обявено за решаване, ответникът не е представляван.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателката М. Х. Т. е подала заявление № ЗСПД/Д-С-КС/1963/14.04.2022 г., за отпускане на еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка), учаща в редовна форма на обучение по чл. 8в ЗСПД. Към заявлението е било представено Уверение № 420/12.04.2022 г., видно от което същата е записана за с фак. № 61138, в 4 курс за лятното полугодие на учебната 2021/2022 г. в специалност „Арабистика“ в СУ „Св. К. О.“, Факултет по класически и нови филологии.

Със Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/1963/28.04.2022 г., е отпусната еднократна помощ на жалбоподателката за отглеждане на детето И. Х. М., в размер на 2880 лв., от които 1440 лв., платими след влизане в сила заповедта за отпускане на помощта и 1440 лв., след представяне на уверение/удостоверение от висшето училище за записан следващ семестър или за завършване на висше образование, но не по-късно от навършване на една година на детето.

Във връзка с последващо представено уверение № 130/12.10.2022 г., издадено на М. Х. Т., в което е посочено, че жалбоподателката е завършила семестриално през м. юли 2022 г. и предстои полагане на семестриални и държавни изпити, до висшето училище е изпратено писмо, с молба да бъде потвърден статуса на жалбоподателката. В отговор е получено писмо вх. № 2205-67-00-2051#1/01.11.2022 г., в което е посочено, че жалбоподателката е завършила семестриалното си обучение на 10.07.2022 г., има неположени изпити по учебен план, както и държавен изпит.

Във връзка с установеното е издадена заповед № ЗСПД/Д-С-КС/1963/29.11.2022 г. от директора на дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, с което е спряна помощта на основание чл. 8, ал. 1 и ал. 5 ЗСПД и чл. 16а, ал. 5 от ППЗСПД. Посочено е, че съгласно представено уверение от СУ „Св. К. О.“ № 130/2022 г., потвърдено с отговор на служебно запитване, жалбоподателката не е записана в следващ семестър, различен от този при изплащане на първата сума от помощта и не е завършила висше образование.

Заповедта е връчена на 01.12.2022 г., лично на М. Т..

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес и срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 10, ал. 1 ЗСПД семейните помощи за деца се отпускат от дирекция "Социално подпомагане" въз основа на заявление-декларация по образец за всяка отделна помощ, утвърден от министъра на труда и социалната политика. Според ал. 4 семейните помощи за деца се отпускат със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. По делото е представена Заповед № ЧР-1 918/17.09.2018 г. /л.14/, видно от която Г. К. Н., която е издала процесната заповед, е преназначена на длъжност Директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, считано от 20.09.2018 г.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия и в изискуемата от закона писмена форма. Не са налице основания за прогласяване на нейната нищожност. Противно на възраженията в жалбата, същата е

мотивирана в достатъчна степен, което позволява да бъде установена действителната воля на административния орган и обстоятелствата, обусловили издаването на акт с конкретно съдържание.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146. Според ал. 2 съдът обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това.

Настоящият съдебен състав намира, че оспорената заповед е нищожна, тъй като органът е излязъл извън рамките на своите правомощия и е спрял отпускното обезщетение по чл. 8в ЗСПД без да има правно основание за това.

При подадено заявление по чл. 16а, ал. 2 ППЗСПД, правомощията на директора на дирекция Социално подпомагане са регламентирани в алинея 5 на същата разпоредба. Според нея помощта по чл. 8в от Закона за семейни помощи за деца се отпуска/отказва със заповед по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане, издадена от директора на дирекция "Социално подпомагане" или на упълномощено от него длъжностно лице и се изплаща на два пъти, като петдесет на сто от размера на помощта се изплаща след влизане в сила на заповедта за отпускането ѝ; петдесет на сто от размера на помощта се изплаща след представяне на уверение/удостоверение от висшето училище за записан следващ семестър или за завършено висше образование, но не по-късно от навършването на една година от детето. За административния орган не е предвидено правомощие да спира изплащането на помощта. От друга страна спирането на помощите е регламентирано в чл. 6а ППЗСПД. В нея е посочено, че в случаите по чл. 10, ал. 2 от Закона за семейни помощи за деца или в резултат на служебна проверка за установяване на промяна на условията, при които са отпускани месечните семейни помощи, директорът на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него длъжностно лице издава заповед за спиране, възобновяване, изменение или прекратяване на отпускните помощи по чл. 8д и 8е от Закона за семейни помощи за деца. От една страна, помощта по чл. 8в ЗСПД не е месечна, а еднократна, независимо от факта, че се изплаща на два пъти. От друга страна, същата не е сред изрично посочените – на спиране подлежат единствено помощите по чл. 8д и 8е ЗСПД, но не и тези по чл. 8в от с.з.

Като е постановил акт, с който е спрял отпускната еднократна помощ директорът на ДСП „К. село“ е нарушил принципа за законност, регламентиран в чл. 4 АПК, съгласно който административните органи действат в рамките на правомощията си, установени от закона. Издаването на акт, без да е налице правно основание за това, съставлява порок от най-тежка степен, който води до нищожност на издадената заповед. Липсва правна норма, която да регламентира правомощието на директора на ДСП да спре помощта по чл. 8в ЗСПД. Законът регламентира правомощието му да издаде заповед, с която или да отпусне помощта, или да откаже отпускането ѝ, но не и спирането на вече отпускната помощ.

С оглед изложеното съдът следва да прогласи нищожността на заповедта, а разглеждането на материалния спор по същество се явява безпредметно. Преписката обаче следва да бъде върната на административния орган за ново произнасяне съобразно мотивите на настоящото решение и постановяване на заповед, с която молбата за изплащане на втората част от помощта се уважи и помощта бъде изплатена

или да бъде постановен отказ за това със съответните мотиви за това. При новото разглеждане административният орган следва да провери дали са налице законовите изисквания на чл. 8в ЗСПД и ППЗСПД, като при необходимост да укаже на жалбоподателката да представи доказателства или да ги събере служебно.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателката се дължат разноски. Съдът намира обаче, че по делото е останал недоказан размерът на заплатеното от М. Х. Т. адвокатско, поради което и разноските в тази част не следва да бъдат възлагани на ответника. Според задължителните указания в Тълкувателно решение №6/06.11.2013г. по тълк. дело № 6/2012г. на Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии на Върховния касационен съд (ОСГТК), съдебните разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат тогава, когато страната го е заплатила и е доказала реалното му заплащане на процесуалния си представител, в зависимост от уговорения в договора за правна помощ и съдействие начин на плащане – в брой или по банков път. Заплащането се доказва или чрез вписване на направеното плащане в самия договор, който има характер на разписка, или с представяне на доказателства за извършен банков превод. По смисъла на Закона за счетоводството (ЗСч) договорът за правна помощ и съдействие е първичен счетоводен документ, съдържащ изискваните от закона реквизити. Съобразно чл. 6, ал. 1 ЗСч първичният счетоводен документ, адресиран до външен получател, съдържа най-малко следната информация: 1. наименование и номер на документа, съдържащ само арабски цифри; 2. дата на издаване; 3. наименование или име, адрес и единен идентификационен код от Търговския регистър или единен идентификационен код по Булстат или единен граждански номер или личен номер на чужденец на издателя и получателя; 4. предмет, натурално и стойностно изражение на стопанската операция. Според разпоредбата на ал. 5 на чл.6 ЗСч документална обосновааност е налице, когато в първичния счетоводен документ липсва част от изискуемата информация по чл.6, ал.1 и ал.3 ЗСч, но за нея има документи, които я удостоверяват. Когато плащането не е с платежно нареждане, банково бордеро, по платежна сметка или не е отразено в утвърдения от Висшия адвокатски съвет образец на пронумерован кочан, съдържащ наименование и номер на документа само на арабски цифри, а е вписано на лист, който няма индигирани копия (каквото е настоящият случай) и не съдържа реквизитите на първичен счетоводен документ, съгласно чл.6, ал.1 ЗСч за плащане в брой, последният документ представлява разписка за договореното между адвокат и клиент възнаграждение по сключения между тях договор за правна помощ и съдействие и има своето значение само за тях като страни по този договор. Същият не може да обвърже съда, съответно другите страни в процеса, на които евентуално ще бъдат възложени разноските, в преценката им за законосъобразно и действително осъществено плащане. В случая по делото е представен Договор за правна защита и съдействие от 05.12.2022 г. който не е от утвърдения от Висшия адвокатски съвет образец на пронумерован кочан и не може да установи по отношение на жалбоподателя реалното плащане на разноските за адвокатско възнаграждение до приключване на устните състезания по делото. Ето защо съдът намира, че не следва да се присъжда адвокатско възнаграждение на жалбоподателката. За сумата от 10 лв., за внесена държавна такса претенцията е основателна и ДСП „К. село“ следва да бъде осъдена да заплати на жалбоподателката сума в размер на 10 лв.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 2 състав

Р Е Ш И :

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/1963/29.11.2022 г. на директор на дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, с която е спряно изплащането на отпуснатата със Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/1963/28.04.2022 г. еднократна помощ за отглеждане на дете по чл. 8в ЗСПД на М. Х. Т.

ВРЪЩА преписката на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село да заплати на М. Х. Т. сума в размер на 10 лв., представляващи внесена държавна такса.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: